

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA
ZAPADNOHERCEGOVAČKA
VLADA

Broj: 01-479-2/26

Široki Brijeg 21. travnja 2026. godine

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
SKUPŠTINA

Primljeno:	23. 09. 2026		
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01	01-9	432	26

**SKUPŠTINA ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**
n/r predsjednika Ivana Jelčića

PREDMET: *Prijedlog Zakona o arhivskoj djelatnosti, dostavlja se*

Sukladno članku 124. i članku 125. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („ Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj: 10/03) u prilogu Vam dostavljamo tekst Prijedloga Zakona o arhivskoj djelatnosti kojeg je utvrdila Vlada Županije Zapadnohercegovačke na 95. sjednici, održanoj 21. travnja 2026. godine, te predlažemo da rasprava o Prijedlogu Zakona obavi na sljedećoj sjednici Skupštine Županije Zapadnohercegovačke.

S poštovanjem,

Na temelju članka 19. stavka (4) Zakona o Vladi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj:15/21) i članka 62. Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj:34/23), Vlada Županije Zapadnohercegovačke na 95. sjednici održanoj 21. travnja 2026. godine, donosi:

ZAKLJUČAK

Članak 1.

Utvrđuje se tekst Prijedloga Zakona o arhivskoj djelatnosti i upućuje se Skupštini Županije Zapadnohercegovačke u daljnju proceduru.

Članak 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
- VLADA -
Broj:01-479-1/26-95
Široki Brijeg, 21. travnja 2026. godine

- PRIJEDLOG -

Na temelju članka 15. točka e) i g) i članka 26. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj: 10/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke na ___ . sjednici održanoj _____ godine, donosi

ZAKON O ARHIVSKOJ DJELATNOSTI

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuje se prikupljanje, evidentiranje, preuzimanje, zaštita, čuvanje, sređivanje, istraživanje i znanstvena obrada, uvjeti i način korištenja arhivske i registratorske građe iz djelokruga tijela vlasti i drugih institucija Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija), jedinica lokalne samouprave s područja Županije, udruga građana i drugih pravnih i fizičkih osoba utvrđenih ovim Zakonom, nadležnost i djelatnost arhiva, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje arhivske djelatnosti.

Članak 2.

(Značenje pojmova)

Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju sljedeća značenja:

- a) arhivska djelatnost je djelatnost zaštite registratorske i arhivske građe koja obuhvaća:
 - 1) prikupljanje i evidentiranje arhivske građe, preuzimanje, sređivanje, stručnu i znanstvenu obradu arhivske građe i sistematiziranje arhivskog fonda;
 - 2) izradu informativnih sredstava o arhivskoj građi;
 - 3) korištenje, izlaganje i objavljivanje arhivske građe;
 - 4) stručni nadzor nad čuvanjem i održavanjem arhivske građe koja se nalazi izvan arhiva, a na području na kome arhiv obavlja svoju djelatnost i dr.;
- b) arhiv je javna ili privatna pravna osoba za zaštitu, čuvanje, preuzimanje, sređivanje, obradu, objavljivanje i korištenje arhivske građe;
- c) specijalizirani arhiv je arhiv koji je osnovan za čuvanje, preuzimanje, sređivanje, obradu, objavljivanje i korištenje arhivske građe iz određenog područja (pravo, medicina, inženjerstvo, obrazovanje i dr.);
- d) registratorska građa je izvorni i reproducirani (pisani, crtani, tiskani, fotografirani, filmski, fonogramski, digitalizirani, mikrofilmirani i bilo koji drugi audio-vizualni ili na drugi način zabilježen) dokumentarni materijal, koji je nastao u radu stvaratelja dok se iz njega ne odabere arhivska građa;
- e) arhivska građa je izvorni i reproducirani (pisani, crtani, tiskani, fotografirani, filmski, fonogramski, digitalizirani, mikrofilmirani i bilo koji drugi audio-vizualni ili na drugi način zabilježen) dokumentarni materijal od značaja za kulturu, znanost, obrazovanje i druge društvene potrebe, koji je nastao u radu stvaratelja i imatelja registratorske građe;
- f) elektronički dokument je skup podataka sastavljen od slova, brojeva, simbola, grafičkih, zvučnih i video zapisa sadržanih u podnesku, pismenu, rješenju, ispravi ili bilo kojem drugom aktu koji sačinu pravna i fizička osoba ili tijela vlasti radi korištenja u pravnom prometu ili u upravnom, sudskom ili drugom postupku pred tijelima vlasti, ako je elektronički izrađen,

digitaliziran, poslan, primljen, sačuvan ili arhiviran na elektroničkom, magnetnom, optičkom ili drugom mediju;

g) informacijski sustav je tehničko-tehnološki sustav za upravljanje dokumentima;

h) javna arhivska i registratorska građa nastaje djelovanjem i radom tijela vlasti i drugih institucija, tijela jedinica lokalne samouprave, ustanova i javnih poduzeća, gospodarskih društava koja su nastala iz ranijih javnih poduzeća, udruga građana i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu službu ili imaju javne ovlasti (u daljnjem tekstu: stvaratelji javne arhivske i registratorske građe);

i) privatna arhivska građa nastaje djelovanjem pravnih i fizičkih osoba, koja nije nastala u obavljanju javnih ovlasti ili obavljanju javne službe i u privatnom je vlasništvu, a ista je od značaja za područje na kome djeluje i od interesa je za Županiju;

j) stvaratelj arhivske i registratorske građe je pravna ili fizička osoba čijim djelovanjem ona nastaje;

k) imatelj arhivske i registratorske građe je nositelj prava na arhivskoj i registratorskoj građi (vlasnik odnosno posjednik) ili svaka druga (fizička ili pravna) osoba koja njome upravlja ili je drži po bilo kojem osnovu;

l) arhivski fond je cjelokupna arhivska građa nastala djelovanjem i radom pravnih ili fizičkih osoba i u načelu se ne može dijeliti;

m) dostupnost i korištenje predstavlja pravo uvida u informacije iz arhivske građe, uz poštivanje utvrđenih pravila i uvjeta, i odnosi se na sve fizičke i pravne osobe, bez ikakve diskriminacije;

n) zaštićeni osobni podatci su podaci o osobi čijim bi se korištenjem ozbiljno ugrozila privatnost ili važan interes osoba, posebno život, zdravlje i tjelesni integritet, a koji su zaštićeni na temelju zakona, drugih propisa ili odluka nadležnih tijela;

o) mikrofilmiranje je snimanje i reproduciranje arhivske građe na mikrofilmsku traku radi zaštite, zamjene, dopune i kompletiranja arhivskih fondova i zbirki;

p) digitalizacija je prenošenje arhivske građe iz drugih oblika u elektronički oblik radi lakšeg pretraživanja, korištenja i objavljivanja i ne može zamijeniti mikrofilmiranje.

Članak 3.

(Arhivska građa)

(1) Arhivska građa je dobro kulturne baštine i kao takva je dio svjetske baštine i uživa posebnu zaštitu pod uvjetima i na način utvrđen ovim Zakonom i zakonom kojim se regulira zaštita kulturne baštine.

(2) Posebnu zaštitu uživa i registratorska građa iz koje se odabire arhivska građa pod uvjetima i na način utvrđen ovim Zakonom.

(3) Arhivska građa dostupna je javnosti pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja arhivske građe koji donosi ministar pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: ministar) na prijedlog Županijskog arhiva (u daljnjem tekstu: Arhiv).

(4) Registratorska i arhivska građa audio-vizualnog karaktera, odnosno, svi materijali pokretnih slika zabilježeni bilo kojim sredstvom i na bilo kojem mediju, s ili bez zvuka, s sposobnošću stvaranja dojma kretanja, te kinematografska djela kao materijal pokretnih slika bilo koje dužine, posebno umjetnička kinematografska djela, crtani i dokumentarni filmovi namijenjeni za prikazivanje u kinima, a u skladu sa principima iz Europske konvencije o zaštiti audiovizualne baštine podliježu svim mjerama zaštite, očuvanja i dostupnosti u skladu s odredbama ovog Zakona.

Članak 4.

(Arhivska djelatnost)

Arhivska djelatnost je od posebnog interesa za Županiju.

Članak 5.

(Nedjeljivost arhivskog fonda)

(1) Arhivska i registratorska građa nastala u radu stvaratelja čini cjelinu i ne može se dijeliti.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka, arhivska i registratorska građa može se spajati ili dijeliti u slučaju statusnih promjena stvaratelja i imatelja.

(3) Tijelo koje donosi odluku o podjeli ili spajanju arhivske i registratorske građe dužno je utvrditi stvaratelja i imatelja spojene ili odvojene registratorske i arhivske građe te obavijestiti Arhiv u roku od 30 dana.

Članak 6.

(Neotuđivost javne arhivske i registratorske građe)

Jedno od osnovnih načela arhivske djelatnosti je i princip neotuđivosti javne arhivske i registratorske građe, odnosno prelaska u privatno vlasništvo, prodaja, darivanje, odnosno otkup te građe u privatno vlasništvo.

Članak 7.

(Pravo prvokupa)

(1) Pravo prvokupa podrazumijeva ograničavanje prodaje arhivske i registratorske građe u privatnom vlasništvu.

(2) Prodaja privatne arhivske građe je ograničena na slučajeve utvrđene člankom 32. ovog Zakona.

Članak 8.

(Zaštita arhivske građe)

(1) Arhivska i registratorska građa zaštićena je na način utvrđen ovim Zakonom bez obzira na oblik vlasništva ili posjeda, odnosno kod koga se nalazi i je li registrirana ili evidentirana.

(2) Univerzalnost i obvezna zaštita podrazumijeva obvezu svih stvaratelja i imatelja na području Županije da zaštite arhivsku i registratorsku građu.

POGLAVLJE II. JAVNA ARHIVSKA I REGISTRATORSKA GRAĐA

Članak 9.

(Javna arhivska i registratorska građa)

(1) Javna arhivska i registratorska građa je građa koja je nastala djelovanjem i radom tijela vlasti i drugih institucija, tijela jedinica lokalne samouprave, ustanova i javnih poduzeća, gospodarskih društava koja su nastala iz ranijih javnih poduzeća, udruge građana i drugih pravnih i fizičkih osoba koja obavljaju javnu službu ili imaju javne ovlasti.

(2) Stvaratelji javne arhivske i registratorske građe dužni su o svom osnivanju, te o promjeni statusa i organizacije obavijestiti nadležni arhiv radi davanja mišljenja o postupanju sa građom.

(3) Arhiv utvrđuje popis stvaratelja i imatelja javne arhivske i registratorske građe na području svoga djelovanja.

(4) Javna arhivska i registratorska građa je neotuđiva.

Članak 10.

(Obveze stvaratelja i imatelja građe)

- (1) Stvaratelji i imatelji registratorske građe dužni su čuvati građu od oštećenja, uništenja i nestajanja, sve dok se iz nje ne odabere arhivska građa.
- (2) Stvaratelji i imatelji arhivske i registratorske građe:
 - a) vode evidenciju, sređuju i čuvaju građu u skladu sa ovim Zakonom i svojim općim aktom;
 - b) utvrđuju listu kategorija registratorske građe sa rokovima čuvanja na koju daje suglasnost Arhiv;
 - c) obavljaju godišnji odabir arhivske građe;
 - d) planiraju i provode mjere zaštite arhivske i registratorske građe;
 - e) osiguravaju dugotrajno čuvanje elektroničke arhivske građe, njeno održavanje, migriranje odnosno prebacivanje na nove nosače u propisanim formatima sve do predaje elektroničke arhivske građe Arhivu, a po pravilu kada baze podataka postanu zatvorene a elektronički dokumenti do kraja dovršeni;
 - f) vode Arhivsku knjigu i njen prijepis dostavljaju Arhivu;
 - g) omogućavaju Arhivu provjeru čuvanja i sređenosti građe;
 - h) dostavljaju Arhivu potrebne podatke za evidencije koje Arhiv vodi;
 - i) osiguravaju odgovarajuće prostorije, opremu i kadar za čuvanje i zaštitu građe.
- (3) Ministar na prijedlog Arhiva donosi Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske i registratorske građe izvan Arhiva.

Članak 11.

(Stručna osposobljenost uposlenika stvaratelja arhivske i registratorske građe)

- (1) Stvaratelji i imatelji arhivske i registratorske građe dužni su odrediti odgovornu osobu za zaštitu arhivske i registratorske građe i radnika za rad sa arhivskom i registratorskom građom.
- (2) Djelatnici iz stavka (1) ovog članka moraju imati odgovarajuću stručnu spremu, stručni arhivistički ispit i ostale uvjete predviđene propisima.
- (3) Ministar na prijedlog Arhiva donosi Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti djelatnika za rad s arhivskom i registratorskom građom kod stvaratelja i imatelja.

Članak 12.

(Predaja javne arhivske i registratorske građe stvaratelja i imatelja koji je prestao sa radom)

- (1) U slučaju da stvaratelj i imatelj javne arhivske i registratorske građe iz članka 9. stavak (1) ovog Zakona bude ukinut ili prestane s radom, tijelo koji je donijelo akt o ukidanju, odnosno o prestanku rada dužan je tu građu predati Arhivu u sređenom stanju.
- (2) Predaja građe, iz stavka (1) ovog članka, vrši se u roku od 60 dana od dana ukidanja i prestanka rada stvaratelja i imatelja građe.

Članak 13.

(Odabir arhivske građe)

- (1) Stvaratelji i imatelji registratorske građe obvezni su da po isteku roka čuvanja određene vrste građe, iz nje odabiraju arhivsku građu, uz odobrenje Arhiva.
- (2) Vođenje arhivske knjige, čuvanje registratorske i arhivske građe, odabir arhivske građe i primopredaja arhivske građe između tijela uprave i službi za upravu i nadležnog arhiva uređuju se Pravilnikom o arhivskoj knjizi, čuvanju registratorske i arhivske građe, odabiru i

primopredaji arhivske građe između tijela uprave, službi za upravu i nadležnog arhiva u Županiji Zapadnohercegovačkoj, kojeg donosi ministar na prijedlog Arhiva.

(3) Vođenje arhivske knjige, čuvanje registratorske i arhivske građe, odabir arhivske građe i primopredaja arhivske građe između drugih pravnih osoba i nadležnog arhiva uređuje se Pravilnikom o organiziranju i načinu vršenja arhivskih poslova u pravnim osobama u Županiji Zapadnohercegovačkoj, koji donosi ministar na prijedlog Arhiva.

(4) Arhivska građa ne smije se uništiti ni u slučaju kada je mikrofilmirana ili reproducirana na neki drugi način.

Članak 14.

(Izdvajanje radi uništenja)

(1) Stvaratelj i imatelj registratorske građe, nakon odabira arhivske građe, može preostalu registratorsku građu kojoj je istekao rok čuvanja, uništiti ili predati gospodarskom društvu koje se bavi prikupljanjem i prometom otpadnih materijala.

(2) Prije uništenja ili predaje arhivske građe, iz stavka (1) ovog članka, stvaratelj ili imatelj registratorske građe dužan je podnijeti zahtjev Arhivu za pribavljanje suglasnosti radi uništenja ili predaje.

(3) Arhiv je dužan u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva odlučiti o podnijetom zahtjevu donošenjem rješenja.

(4) Gospodarsko društvo iz stavka (1) ovog članka ne smije preuzeti registratorsku građu radi uništenja ili preprodaje, bez rješenja Arhiva o danoj suglasnosti iz stavka (3) ovog članka.

Članak 15.

(Obveza stvaratelja i imatelja nakon odabira arhivske građe)

(1) Stvaratelj i imatelj registratorske građe nakon odabira arhivske građe:

- a) sređuju, čuvaju i održavaju arhivsku građu u sigurnom stanju;
- b) prijavljuju arhivsku građu Arhivu;
- c) omogućavaju korištenje arhivske građe u smislu odredbi ovog Zakona, prema uvjetima koji su zajednički utvrđeni između stvaratelja i imatelja i Arhiva;
- d) omogućavaju Arhivu pregled arhivske građe, poduzimanje mjera zaštite, stručnu obradu i kopiranje ove građe;
- e) planiraju i provode mjere zaštite arhivske građe;
- f) dostavljaju Arhivu potrebne podatke za evidencije koju vodi Arhiv.

(2) Arhivska građa evidentira se po jedinstvenoj metodologiji u skladu sa odredbama iz članka 13. ovog Zakona i jedinstvenim načelima i standardima koji se primjenjuju u arhivskoj djelatnosti.

Članak 16.

(Način prikupljanja)

Arhivska građa prikuplja se preuzimanjem, kupovinom, razmjenom, poklonom i nasljeđivanjem.

Članak 17.

(Rok predaje)

(1) Javna arhivska građa koja se nalazi kod stvaratelja i imatelja predaje se Arhivu po isteku 30 godina od njenog nastanka.

(2) Iznimno, stvaratelj i imatelj arhivske građe iz stavka (1) ovog članka i Arhiv, sporazumno mogu odrediti i drugi rok predaje.

(3) Obveza predaje iz stavka (1) ovog članka odnosi se i na predaju arhivske građe koja sadrži osobne podatke, tajne podatke u skladu s zakonom ili općim propisima o čuvanju tajnosti i koja je nastala u radu službi sigurnosti s kojih je skinut stupanj povjerljivosti.

(4) Prilikom predaje arhivske građe iz stavka (3) ovog članka obvezno se u popisu određuje građa koja će biti dostupna i rok dostupnosti za javnost.

Članak 18.

(Uvjeti predaje)

(1) Arhivska građa predaje se u originalu, sređena, označena, popisana, tehnički opremljena u organskim cjelinama, u skladu s propisima iz članka 13. stavak (2) i (3) ovog Zakona.

(2) Arhiv može preuzeti građu i ako nisu zadovoljeni uvjeti iz stavka (1) ovog članka, ako je to nužno radi zaštite i spašavanja arhivske građe od oštećenja i uništenja.

(3) Uvjeti i način primopredaje arhivske građe između imatelja i arhiva uređuju se Pravilnikom o uvjetima i načinu primopredaje arhivske građe između imatelja i arhiva kojeg donosi ministar na prijedlog Arhiva.

Članak 19.

(Troškovi predaje)

Troškove predaje odabrane arhivske građe snosi predavatelj arhivske građe.

Članak 20.

(Predaja posebne građe)

(1) Stvaratelji i imatelji arhivske i registratorske građe u okviru poslova iz članka 15. ovog Zakona dužni su arhivsku i registratorsku građu, koja je nastala u periodu od 06. travnja 1941. do 15. svibnja 1945. godine i u periodu od 06. travnja 1992. godine do 23. prosinca 1995. godine predati Arhivu.

(2) Arhivska građa koja je u državnom vlasništvu, a nalazi se kod građanske – pravne ili fizičke osobe, obvezno se predaje Arhivu.

Članak 21.

(Pravo korištenja)

Pravo na korištenje javne arhivske građe koja se čuva u Arhivu imaju svi korisnici pod jednakim uvjetima.

Članak 22.

(Rokovi dostupnosti)

(1) Arhivska građa može se koristiti u službene, kulturne, znanstveno istraživačke svrhe, potrebe objavljivanja, nastave, izložbene svrhe, ostvarivanje ili zaštitu osobnih prava i druge društvene potrebe.

(2) Javna arhivska građa dostupna je za korištenje nakon isteka roka od 30 godina od dana nastanka.

(3) Javna arhivska građa dostupna je za korištenje i prije isteka roka od 30 godina od njenog nastanka, ako to odobri njen stvaratelj.

(4) Javna arhivska i registratorska građa koja sadrži podatke koji se odnose na obranu zemlje, nacionalnu sigurnost, unutarnje poslove i rad političkih organizacija, kao i na gospodarske i druge interese države, čijim bi objavljivanjem mogla nastupiti šteta po državne interese i nacionalnu sigurnost, dostupna je za korištenje po isteku roka od 50 godina od dana nastanka, ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

(5) Javna arhivska građa koja sadrži podatke o osobnim podacima (matične knjige, osobni dosje, povijest bolesti i medicinska dokumentacija, porezna, financijska i sudska dokumentacija), dostupna je za korištenje nakon isteka roka od 70 godina od dana nastanka, odnosno 100 godina od rođenja osobe na koju se odnosi.

(6) Javna arhivska građa iz stavka (1) ovog članka može se koristiti i prije isteka utvrđenog roka ako za to da pristanak osoba na koju se odnosi ili njegovi zakonski nasljednici, odnosno pravni zastupnik, poslije smrti osobe ili osoba koja ima zakonom zaštićeni interes.

(7) Prilikom predaje javne arhivske građe iz stavka (3) i (4) ovog članka, primopredajnim zapisnikom se utvrđuje rok dostupnosti za njeno korištenje.

Članak 23.

(Posebni uvjeti korištenja)

(1) Ako znanstveno-istraživačke potrebe zahtijevaju korištenje arhivske građe prije isteka predviđenog roka, Arhiv može odobriti korištenje te građe, iako se nisu stekli uvjeti iz članka 22. ovog Zakona, na način i pod uvjetima da osigura zaštitu javnih interesa, odnosno privatnosti, prava i interesa trećih osoba, u skladu sa propisom o zaštiti osobnih podataka.

(2) Javnu arhivsku građu mogu koristiti bez ograničenja stvaratelji čijim je radom ta građa nastala, za svrhe zbog kojih je nastala, odnosno kojima je služila.

(3) Javna arhivska građa koja nije sređena se ne izdaje na korištenje.

(4) Iznimno od stavka (3) ovog članka, nesređena arhivska građa može se dati na korištenje za znanstveno-istraživačke svrhe na način propisan za korištenje javne arhivske građe.

Članak 24.

(Davanje na korištenje)

(1) Na korištenje se daju mikrofilmirane ili digitalne kopije javne arhivske građe.

(2) Ako se arhivska građa koristi u službene svrhe Arhiv po pravilu daje ovjerene preslike dokumenata.

(3) Iznimno od odredbe stavka (2) ovog članka, na korištenje se mogu dati originalni dokumenti, ali na određeno vrijeme i pod uvjetom da se na trošak državnog tijela, kome su neophodni, urade zaštitne preslike.

(4) Iznimno od odredbe stavka (2) ovog članka, na korištenje će se dati originalna javna arhivska građa iako postoje preslike te građe, ako to zahtijeva znanstvena metoda rada.

(5) Javna arhivska građa može se koristiti i izvan Arhiva radi izlaganja na izložbama, pod uvjetom da je osigurana i uz obveznu izradu zaštitne preslike o trošku organizatora izložbe.

(6) Privremeno iznošenje u inozemstvo javne arhivske građe od značaja za Županiju radi izlaganja, ekspertize ili provođenja mjera tehničke zaštite može se vršiti samo uz suglasnost za privremeno iznošenje koju daje Arhiv u kojoj će bit određen rok u kojem javna arhivska građa mora biti vraćena u zemlju.

(7) Prije iznošenja javne arhivske građe iz zemlje obvezna je izrada zaštitne preslike.

Članak 25.

(Razmjena arhivske građe)

(1) Arhivi mogu međusobno vršiti razmjenu arhivske građe u svrhu popunjavanja svojih fondova i zbirki.

(2) Razmjena originalne arhivske građe s drugim županijama, entitetom i inozemstvom može se vršiti samo uz odobrenje Vlade Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Vlada Županije).

(3) Arhivska građa snimljena u arhivima na području Bosne i Hercegovine i u stranim arhivima, a odnosi se na područje Županije, čuva se u Arhivu.

Članak 26.

(Odobrenje za korištenje)

- (1) Korištenje javne arhivske građe u Arhivu je besplatno.
- (2) Za izradu preslika ili prijepisa javne arhivske građe Arhivu se uplaćuje određena naknada utvrđena Odlukom o visini troškova preuzimanja i sređivanja arhivske građe, kao i drugih usluga Arhiva koju donosi Vlada Županije na prijedlog Arhiva.
- (3) Za umnožavanje ili objavljivanje dokumenata iz javne arhivske građe potrebna je posebna dozvola Arhiva, uz uplatu određene naknade koja je utvrđena odlukom, iz stavka (2) ovog članka.
- (4) Odobrenje za korištenje javne arhivske građe daje Arhiv u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (5) Ako Arhiv odbije zahtjev dužan je donijeti posebno rješenje.
- (6) Žalba na rješenje, iz stavka (5) ovog članka, podnosi se Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

POGLAVLJE III. PRIVATNA ARHIVSKA GRAĐA

Članak 27.

(Privatna arhivska građa)

- (1) Privatnom arhivskom građom smatra se građa koja je nastala djelovanjem i radom pravnih i fizičkih osoba koje ne obavljaju javnu službu ili im nisu povjerene javne ovlasti a u privatnom je vlasništvu, a od značaja je za Županiju.
- (2) Na stvaratelje i imatelje privatne arhivske građe primjenjuju se odredbe ovog Zakona koje se odnose na stvaratelje i imatelje javne arhivske građe, osim ako odredbama ovog ili drugog zakona nije drugačije određeno.

Članak 28.

(Evidencija privatne arhivske građe)

- (1) Arhiv vodi evidenciju privatne arhivske građe za koju utvrdi da je od značaja za Županiju.
- (2) Evidencija sadrži podatke koji su potrebni za odgovarajuću ocjenu građe:
 - a) naziv i sjedište, ime i prezime i prebivalište odgovorne osobe, odnosno ime i prezime i prebivalište vlasnika,
 - b) osnovni podaci o stvaratelju arhivske građe,
 - c) kratki opis sadržaja, vremenski raspon i količina građe.

Članak 29.

(Obveze imatelja privatne arhivske građe)

- (1) Imatelj privatne arhivske građe koji po bilo kojem osnovu čuva arhivsku građu dužan je:
 - a) obavijestiti nadležni arhiv o posjedovanju arhivske građe;
 - b) poduzimati potrebne mjere za sigurno čuvanje i zaštitu arhivske građe;
 - c) srediti arhivsku građu i izraditi popis te građe;
 - d) dopustiti ovlaštenoj osobi nadležnog arhiva pregled arhivske građe i provođenje zaštitnog snimanja.
- (2) Kad imatelj privatne arhivske građe nije u mogućnosti da sredi građu i izradi popis, nadležni arhiv će to uraditi o trošku imatelja.

Članak 30.

(Nalaganje mjera nesavjesnom imatelju privatne arhivske građe)

(1) Ako imatelj privatne arhivske građe nestručno, nemarno i nesavjesno čuva arhivsku građu, uslijed čega postoji opasnost da ona bude uništena ili oštećena, nadležni arhiv će mu pismeno naložiti poduzimanje određenih mjera za zaštitu, čuvanje i stručno održavanje arhivske građe.

(2) Ako imatelj privatne arhivske građe u određenom roku ne poduzme mjere iz stavka (1) ovog članka, Arhiv će o trošku imatelja privatne arhivske građe privremeno preuzeti arhivsku građu i zaštititi je od uništenja, dok se ne osiguraju potrebni uvjeti.

Članak 31.

(Dostupnost privatne arhivske građe predate arhivu)

(1) Na stvaratelja i imatelja privatne arhivske građe primjenjuju se odredbe ovog Zakona o korištenju javne arhivske građe.

(2) Privatna arhivska građa koja predajom, darovanjem ili kupnjom postane posjed nadležnog arhiva dostupna je za korištenje pod uvjetima i na način koji vrijedi za javnu arhivsku građu, ako zapisnikom o primopredaji ili ugovorom nije drugačije određeno.

Članak 32.

(Pravo prvokupa privatne arhivske građe)

(1) Vlasnik privatne arhivske građe ima pravo predati, darovati ili prodati arhivsku građu nadležnom arhivu, drugoj pravnoj ili privatnoj osobi.

(2) Pravo prvokupa privatne arhivske građe ima Arhiv.

(3) Vlasnik privatne arhivske građe koji namjerava tu građu prodati, dužan je ponuditi Arhivu i obavijestiti ga o uvjetima prodaje.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovog članka, Arhiv je dužan u roku od 60 dana obavijestiti vlasnika arhivske građe prihvaća li ponudu, a ako u ovom roku vlasnik arhivske građe ne bude obaviješten smatrat će se da ponuda nije prihvaćena.

(5) Ako imatelj ili vlasnik privatne arhivske građe postupi protivno odredbama iz stavka (3) ovog članka, nadležni arhiv ima pravo podnijeti tužbu nadležnom sudu i traži poništenje ugovora o kupoprodaji.

(6) Zaposlenici arhiva ne mogu za sebe niti za druge osobe pribavljati arhivsku građu.

(7) Arhivsku građu u privatnom vlasništvu druga pravna i fizička osoba ne može prodati, niti na drugi način ustupiti stranom državljaninu.

Članak 33.

(Odobrenje za iznošenje iz zemlje privatne arhivske građe)

(1) Privatna arhivska građa može se uz odobrenje Arhiva, privremeno iznositi u inozemstvo u svrhu izlaganja, ekspertize i slično.

(2) Kada se radi o privatnoj arhivskoj građi od posebnog značaja za Županiju, za njeno privremeno iznošenje neophodno je odobrenje Arhiva.

(3) U odobrenju iz stavka (1) ovog članka određuju se uvjeti čuvanja i rok u kome se privatna arhivska građa mora vratiti u zemlju.

POGLAVLJE IV. ORGANIZACIJA ARHIVSKE DJELATNOSTI

Članak 34.

(Vrste Arhiva)

- (1) Arhivi se mogu osnovati kao javni, specijalizirani i privatni.
- (2) Arhivsku djelatnost na području Županije obavlja Arhiv kao samostalna upravna organizacija, koju osniva Županija.
- (3) Za obavljanje arhivske djelatnosti, jedinice lokalne samouprave s područja Županije mogu osnovati svoje arhive.
- (4) Određene poslove arhivske djelatnosti mogu obavljati specijalizirani ili privatni arhivi koje može osnovati pravna i fizička osoba.

Članak 35.

(Uvjeti za osnivanje arhiva)

- (1) Arhiv iz članka 34. stavak (3) i (4) ovog Zakona se može osnovati i početi sa radom, odnosno obavljati arhivsku djelatnost ako su ispunjeni i posebni uvjeti, i to:
 - a) osigurane prostorije i oprema za smještaj i obradu arhivske građe;
 - b) osiguran potreban broj djelatnika za obavljanje stručnih poslova u arhivu;
 - c) osigurana novčana sredstva za osnivanje i početak rada arhiva;
 - d) osigurani tehničko-zaštitni uvjeti za čuvanje arhivske građe.
- (2) Arhiv može početi s radom odnosno obavljati arhivsku djelatnost kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Zahtjev za utvrđivanje postojanja uvjeta za početak rada arhiva podnosi osnivač na čijem će području biti sjedište arhiva.
- (4) Uvjeti iz stavka (1) ovog članka uređuju se Pravilnikom o uvjetima za osnivanje i početak rada arhiva kojeg donosi ministar na prijedlog Arhiva.

Članak 36.

(Matični poslovi arhiva)

- (1) Arhiv kao matični arhiv u Županiji obavlja arhivsku djelatnost u odnosu na arhivsku i registratursku građu koja nastaje radom tijela vlasti i županijskih tijela uprave i županijskih upravnih organizacija, odnosno drugih županijskih institucija, gradskog i općinskog vijeća, gradonačelnika i općinskih načelnika, gradskih i općinskih službi za upravu i drugih gradskih i općinskih institucija, udruge građana i drugih pravnih i fizičkih osoba koja su organizirana na razini Županije, grada i općine.
- (2) U obavljanju matičnih poslova iz članka 39. ovog Zakona, Arhiv će surađivati s drugim arhivima na području Bosne i Hercegovine.
- (3) Arhivi jedinica lokalne samouprave čuvaju, štite, obrađuju i koriste arhivsku i registratursku građu tijela lokalne samouprave ukoliko odlukom gradskog ili općinskog vijeća ti poslovi nisu povjereni Arhivu.
- (4) Specijalizirani i privatni arhivi mogu prikupljati i čuvati arhivsku i registratursku građu nastalu radom svojih osnivača i drugih pravnih i fizičkih osoba i o tome dostavljaju podatke Arhivu.
- (5) Odredbe ovog Zakona koje se odnose na obveze javnih arhiva odnose se i na specijalizirane i privatne arhive.

Članak 37.
(Nadležnost arhiva)

Arhivi obavljaju sljedeće poslove:

- a) vrše stručni nadzor nad čuvanjem i zaštitom arhivske i registratorske građe;
- b) nalažu stvaratelju i imatelju arhivske i registratorske građe da u određenom roku poduzme mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka i oštećenja na arhivskoj i registratorskoj građi;
- c) vrše stručni nadzor nad odabirom arhivske građe iz registratorske građe;
- d) vode evidenciju o stvarateljima i imateljima arhivske i registratorske građe kao i o arhivskoj i registratorskoj građi;
- e) pružaju stručnu pomoć stvaratelju i imatelju arhivske i registratorske građe;
- f) vode knjige ulaznog inventara i druge evidencije o fondovima, zbirkama i knjižničnim jedinicama (knjižnog fonda) koje Arhiv posjeduje;
- g) stručno sređuju i obrađuju arhivsku građu fondova i zbirki koje posjeduju po jedinstvenim arhivističkim principima i standardima;
- h) poduzimaju tehničke i tehnološke mjere zaštite arhivske građe sa naročitim naglaskom na tehničko-tehnološku zaštitu (skeniranje i mikrofilmiranje, restauracija, konzervacija) arhivskih fondova i zbirki koji su proglašeni nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine, a za čiju zaštitu se osiguravaju sredstva iz Proračuna Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Županije, gradova i općina sa područja Županije;
- i) vrše istraživanja u svrhu kompletiranja arhivske građe svojih fondova i zbirki kao i knjižničnih jedinica (knjižnog fonda);
- j) na zahtjev zainteresiranih pravnih i fizičkih osoba izdaju uvjerenja, potvrde, ovjerene prijepise, preslike, duplikate i druge isprave o činjenicama koje su sadržane u arhivskoj građi koju čuvaju u skladu sa zakonom kojim je uređen upravni postupak;
- k) objavljuju arhivsku građu, izdaju publikacije i stručne časopise o toj građi;
- l) organiziraju predavanja, izložbe, simpozije i druge oblike kulturno obrazovne i znanstveno-istraživačke djelatnosti;
- m) vrše edukaciju i stručno usavršavanje stručnog kadra kod stvaratelja i imatelja arhivske i registratorske građe;
- n) vrše i druge poslove sukladno ovom Zakonu i podzakonskim propisima iz područja arhivske djelatnosti.

Članak 38.
(Znanstveno-istraživački rad)

Arhiv se bavi znanstveno-istraživačkim radom u skladu s ovim Zakonom i propisima o znanstveno-istraživačkoj djelatnosti.

Članak 39.
(Matičnost arhiva)

- (1) Arhiv obavlja matične poslove arhivske djelatnosti na području Županije i to:
- a) vodi evidenciju o arhivima koji su u njegovoj nadležnosti;
 - b) vrši stručni nadzor nad radom arhiva;
 - c) vrši stručno obrazovanje, usavršavanje uposlenika arhivske službe i stručno osposobljavanje stvaratelja i imatelja arhivske i registratorske građe;
 - d) prati i proučava stanje u arhivskoj djelatnosti, priprema informativno analitičke materijale i predlaže mjere za daljnji razvoj i unapređenje djelatnosti;

- e) bavi se znanstveno-istraživačkim radom iz oblasti arhivske djelatnosti i objavljuje rezultate tog rada;
- f) sudjeluje u kreiranju i razvoju elektroničkih sustava za upravljanje dokumentima kod stvaratelja i imatelja registratorske građe, u cilju postizanja integriteta sustava i zadovoljenja stručnih normi i standarda u kojima se arhiviraju dokumenti nastali u njemu,
- g) donosi preporuke za stvaratelje elektroničkih dokumenata, za preuzimanje elektroničkih dokumenata u arhive, njihovu zaštitu, čuvanje i pristup;
- h) organizira i koordinira razmjenu iskustava i suradnju sa arhivima, na području Bosne i Hercegovine i međunarodnu suradnju;
- i) izrađuje uputstva i normative za stručne poslove u arhivima i kod stvaratelja i imatelja arhivske građe;
- j) mikrofilmira i digitalizira arhivsku građu od posebnog značaja za Županiju radi njene zaštite.

(2) Poslovi arhivske djelatnosti od posebnog značaja za Županiju koje obavlja Arhiv su poslovi iz članka 37. stavak (1) ovog Zakona i stavka (1) ovog članka.

Članak 40.

(Prestanak rada arhiva)

(1) Osnivačelj može ukinuti arhiv ako ne izvršava poslove radi kojih je osnovan ili ako ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

(2) Kada Ministarstvo utvrdi da arhiv ne ispunjava uvjete za rad koji su propisani, odredit će rok u kojem je osnivačelj dužan otkloniti utvrđene nedostatke.

(3) Ukoliko nedostaci, iz stavka (2) ovog članka, ne budu otklonjeni u određenom roku, Ministarstvo će naložiti osnivačelju ukidanje arhiva.

(4) Tijelo koji donosi akt o ukidanju arhiva dužno je poduzeti sve potrebite mjere za zaštitu arhivske i registratorske građe tog arhiva.

Članak 41.

(Financiranje rada arhiva)

Šredstva za rad arhiva osigurava njihov osnivačelj.

Članak 42.

(Stručna zvanja)

(1) Na arhivskim poslovima u Arhivu i drugim arhivima osnovanim u skladu s ovim Zakonom, može raditi uposlenik koji mora ima odgovarajući stupanj i vrstu školske spreme, stručni arhivistički ispit i radni staž utvrđen Pravilnikom arhiva kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo arhiva u skladu sa radnim zakonodavstvom.

(2) Stručne poslove u arhivima obavlja stručno osoblje u zvanjima: arhivski manipulant, arhivski tehničar, viši arhivski tehničar, mlađi arhivist, arhivist, viši arhivist i arhivski savjetnik, kao i njima odgovarajuće osoblje u konzervatorskoj i restauratorskoj struci, reprografiji i mikrografiji, te zaštititi audiovizualne i filmske arhivske građe.

(3) Stručna zvanja, uvjeti i način stjecanja stručnih zvanja iz stavka (2) ovog članka uređuju se Uredbom o stručnim zvanjima, uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj djelatnosti koju donosi Vlada Županije na prijedlog Arhiva.

POGLAVLJE V. NADZOR I KAZNENE ODREDBE

Članak 43.

(Nadzor nad provedbom ovog Zakona, upravni nadzor i stručni nadzor).

(1) Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih za njegovu provedbu i upravni nadzor nad radom Arhiva obavlja Ministarstvo.

(2) Stručni nadzor nad radom arhiva jedinica lokalne samouprave, privatnih i specijaliziranih arhiva obavlja Arhiv.

Članak 44.

(Novčane kazne za prekršaje imatelja i stvaratelja arhivske građe)

(1) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj imatelj i stvaratelj ako:

- a) otuđi arhivsku i registratorsku građu u vlasništvu Županije pravnoj i fizičkoj osobi (članak 9. stavak (4));
- b) ne vodi evidenciju, ne sređuje, ne čuva i ne održava arhivsku i registratorsku građu u osiguranom stanju (članak 10. stavak (2) točka a));
- c) ne utvrdi listu kategorija registratorske građe sa rokovima čuvanja i ne pribavi suglasnost nadležnog arhiva (članak 10. stavak (2) točka b));
- d) ne vrši godišnji odabir arhivske građe (članak 10. stavak (2) točka c));
- e) ne planira i ne provodi mjere zaštite arhivske i registratorske građe (članak 10. stavak (2) točka d));
- f) ne osigurava dugotrajno čuvanje elektroničke arhivske građe, njeno održavanje, migriranje odnosno prebacivanje na nove nosače u propisanim formatima sve do predaje elektroničke arhivske građe Arhivu, a po pravilu kada baze podataka postanu zatvorene, a elektronički dokumenti do kraja dovršeni (članak 10. stavak (2) točka e));
- g) ne omogući nadležnom arhivu pregled arhivske građe i poduzimanje mjera zaštite arhivske građe kao i stručnu obradu i umnožavanje ove građe (članak 10. stavak (2) točka g));
- h) ne dostavi nadležnom arhivu potrebne podatke za evidencije koje arhiv vodi (članak 10. stavak (2) točka h));
- i) kao stečajni, odnosno likvidacijski upravnik ne izvrši predaju odabrane, sređene i popisane javne arhivske građe u skladu s dogovorom s nadležnim arhivom, a najkasnije u roku od 60 dana od dana ukidanja odnosno prestanka s radom pravne osobe (članak 12. stavak (1) i (2));
- j) u utvrđenom roku ne preda nadležnom arhivu arhivsku i registratorsku građu koja je nastala u periodu od 6. travnja 1941. godine do 15. svibnja 1945. godine i u periodu od 6. travnja 1992. godine do 23. prosinca 1995. godine (članak 20. stavak (1)).

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba stvaratelj i imatelj građe novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 300,00 do 1.000,00 KM.

Članak 45.

(Novčane kazne za prekršaj drugih pravnih osoba)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj druga pravna osoba ako:

- a) ne obavijesti nadležni arhiv o posjedovanju arhivske građe i ne dostavi mu potrebne podatke za evidenciju (članak 29. stavak (1) točka a));
 - b) ne ponudi Arhivu arhivsku građu koju namjerava prodati (članak 32. stavak (3));
 - c) proda arhivsku građu u privatnom vlasništvu stranom državljaninu (članak 32. stavak (7));
 - d) ukoliko imatelj, odnosno vlasnik privatne arhivske građe iznese ili izveze u inozemstvo arhivsku građu bez odobrenja (članak 33. stavak (2)).
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 200,00 do 700,00 KM.

Članak 46.

(Novčane kazne za prekršaj arhiva)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM, kaznit će se za prekršaj Arhiv ako vrši razmjenu originalne arhivske građe sa drugim županijama, entitetom i inozemstvom bez odobrenja Vlade Županije (članak 25. stavak (2)).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM, kaznit će se za prekršaj arhivi ako:

- a) bez prethodne suglasnosti Arhiva iznese u inozemstvo arhivsku građu od posebnog interesa za Županiju (članak 24. stavak (6));
- b) vrši razmjenu originalne arhivske građe sa drugim županijama, entitetom i inozemstvom bez odobrenja Vlade Županije (članak 25. stavak (2));
- c) počne rad odnosno obavlja arhivsku djelatnost, a da Ministarstvo nije utvrdilo da su ispunjeni uvjeti za početak rada arhiva, odnosno za vršenje arhivske djelatnosti (članak 35. stavak (2)).

(3) Za prekršaj iz stavka (1) i (2) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u arhivima, odnosno u Arhivu novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.

POGLAVLJE VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

(Rok za donošenje podzakonskih propisa)

(1) Vlada će na prijedlog Arhiva u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

- a) Uredbu o stručnim zvanjima, uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj djelatnosti (članak 42. stavak (3));
- b) Odluku o visini troškova preuzimanja i sređivanja arhivske građe, kao i drugih usluga Arhiva (članak 26. stavak (2)).

(2) Ministar će na prijedlog Arhiva u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

- a) Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja arhivske građe (članak 3. stavak (3));
- b) Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivske i registratorske građe izvan Arhiva (članak 10. stavak (3));
- c) Pravilnik o stručnom usavršavanju i provjeri stručne osposobljenosti djelatnika za rad s arhivskom i registratorskom građom kod stvaratelja i imatelja (članak 11. stavak (3));

- d) Pravilnik o arhivskoj knjizi, čuvanju registratorske i arhivske građe, odabiru i primopredaji arhivske građe između tijela uprave, službi za upravu i nadležnog arhiva u Županiji Zapadnohercegovačkoj (članak 13. stavak (2));
- e) Pravilnik o organiziranju i načinu vršenja arhivskih poslova u pravnim osobama u Županiji Zapadnohercegovačkoj (članak 13. stavak (3));
- f) Pravilnik o uvjetima i načinu primopredaje arhivske građe između imatelja i arhiva (članak 18. stavak (3));
- g) Pravilnik o uvjetima za osnivanje i početak rada arhiva (članak 35. stavak (4)).

Članak 48.

(Primjena postojećih podzakonskih propisa)

Do stupanja na snagu podzakonskih propisa iz članka 47. ovog Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona, primjenjivat će se:

- a) Uredba o uvjetima i načinu polaganja arhivističkog ispita („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 2/09);
- b) Uredba o načinu primopredaje arhivske građe („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 8/01);
- c) Uredba o zaštiti arhivske građe izvan Županijskog arhiva („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 8/01);
- d) Uredba o odabiru arhivske građe iz registratorskog materijala („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 8/01);
- e) Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja arhivske građe („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 17/25);
- f) Odluka o visini troškova preuzimanja i sređivanja arhivske građe, kao i drugih usluga Arhiva („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 2/07);
- g) Naputak o arhivskoj knjizi, čuvanju registratorskog materijala i arhivske građe, odabiranju arhivske građe i primopredaji arhivske građe između tijela uprave, službi za upravu i nadležnog arhiva („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 15/00).

Članak 49.

(Rok zadržavanja arhivske građe privatiziranih pravnih osoba)

(1) Privatna i druga poduzeća i ustanove, nastale privatizacijom, koja su do privatizacije bila društveno, odnosno državno vlasništvo, mogu arhivsku građu koja je preuzeta privatizacijom, a potrebno im je u obavljanju njihove osnovne djelatnosti, zadržati najduže deset godina nakon isteka kalendarske godine u kojoj je izvršena privatizacija.

(2) Pravne osobe iz stavka (1) ovog članka dužne su arhivsku građu osigurati od uništenja i oštećenja, te su arhivsku građu po isteku predviđenog roka dužne u sređenom stanju i popisano predati nadležnom državnom arhivu.

(3) Ukoliko arhiv nije u mogućnosti preuzeti arhivsku građu, pravna osoba arhivsku građu je dužna i dalje čuvati u sređenom stanju.

(4) Na dijelove arhivske građe koji su i nakon isteka roka iz stavka (1) ovog članka potrebni za obavljanje djelatnosti, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o predaji javne arhivske građe.

(5) Građu, iz stavka (4) ovog članka, izuzetu od predaje, vlasnik je dužan popisati i popis predati Arhivu.

(6) Vlasnik pravne osobe iz stavka (1) ovog članka i Arhiv sklapaju ugovor o predaji građe. U ugovoru se može ograničiti pravo korištenja predane arhivske građe, ako postoji opravdan razlog za sumnju da bi njegovim korištenjem vlasniku bila nanesena šteta.

Članak 50.

(Rok za predaju arhivske i registratorske građe)

Stvaratelji i imatelji arhivske i registratorske građe dužni su arhivsku i registratorsku građu iz članka 20. ovog Zakona predati Arhivu, u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 51.

(Rok za usklađivanje općih akata Arhiva)

Arhiv je dužan uskladiti svoje opće akte s odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 52.

(Započeti postupci)

Započeti postupci prije stupanja na snagu ovog Zakona okončat će se sukladno odredbama Zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 53.

(Prestanak važenja ranijeg Zakona)

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o arhivskoj građi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj: 18/99 i 9/06).

Članak 54.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
- SKUPŠTINA -

Broj:
Široki Brijeg, _____ 2026.

Predsjednik Skupštine
Ivan Jelčić

OBRAZLOŽENJE

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni temelj za donošenje Zakona o arhivskoj djelatnosti sadržan je u odredbama članka 15. točka g) i e) i članka 26. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj:10/03).

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Analiza sadašnjeg stanja

Važeći Zakon o arhivskoj građi je donesen 1999. godine i isti je imao samo jednu izmjenu i dopunu 2006. godine. Zakona je potrebno unaprijediti u gotovo svim segmentima, odnosno izvršiti usuglašavanje sa međunarodnim, tj. europskim standardima, a u konkretnom slučaju sa Europskom konvencijom o zaštiti audiovizualne baštine (Strasbourg 8. studenog 2001. godine, „Službeni glasnik BiH“, broj: 4/11).

Važeći Zakon ne uređuje veoma važna pitanja koja se odnose na arhivsku građu u elektroničkom obliku, odnosno obveze stvaratelja elektroničkih dokumenata. Također je potrebno preciznije urediti područje koje se odnosi na arhivsku i registratursku građu nastalu u radu stvaratelja ili imatelja koji su prestali sa radom; obveze stvaratelja privatne arhivske građe; arhivsku građu kod privatnih pravnih osoba koja su do postupka privatizacije bila društvena ili državna i brojna druga pitanja. Polazeći od značaja arhivske građe, ne samo za povijest, znanost i kulturu već i za zadovoljavanje potreba građana koji na osnovu podataka iz arhivske građe ostvaruju određena prava, nužno je kvalitetno uređivanje ove materije u cilju očuvanja ovog kulturnog dobra.

Problemi koje zakon treba riješiti

Imajući u vidu na to da većina arhiva svoju djelatnost obavlja u veoma teškim uvjetima, sa neadekvatnim prostorom za smještaj arhivske građe, sa nedostatkom stručnog kadra, zastarjelom opremom i problemima financiranja, donošenje novog Zakona o arhivskoj djelatnosti će se osigurati neophodni pravni temelji za obavljanje djelatnosti zaštite arhivske građe.

Nadalje, dosadašnja zakonska regulativa nije na adekvatan način uredila materiju koja se odnosi na elektronički dokument, od njegovog stvaranja do konačnog arhiviranja u ustanovama zaštite, nije riješila standardizaciju u oblasti informacijskih sustava sa stanovišta zahtjeva za upravljanje dokumentima, pri čemu se mora imati u vidu problem ograničene trajnosti medija za čuvanje, različitost formata dokumenata, zastarijevanje hardvera i neprestani razvoj aplikacija potrebnih za njihovu čitljivost, kao i brzi napredak tehnologije, što su razlozi koji ne dozvoljavaju uspostavljanje definitivnih tehničkih standarda za arhiviranje elektroničkih dokumenata i pratećih metapodataka koji opisuju kontekst njihovog stvaranja, kao i postojanje veza sa drugim elektroničkim dokumentima na papirnoj ili analognoj osnovi.

Ciljevi donošenja zakona

1. Osiguranje potpune zaštite i očuvanje arhivske građe, bez obzira na oblik u kojem nastaje i na vlasničku strukturu stvaratelja i imatelja takve građe, kao i prethodnu zaštitu registratorske građe kod pravnih i fizičkih osoba jedan je od osnovnih ciljeva koji će se postići donošenjem ovog Zakona.

Kvalitetno uređivanje ove materije će utjecati i na razvoj svijesti o važnosti očuvanja arhivske građe za buduće generacije, odnosno svijesti da se najvažniji dokumenti moraju adekvatno zaštititi od uništenja, a polazeći od značaja ove vrste dokumenata za znanost i kulturu, kao i za građane koji na temelju podataka iz arhivske građe ostvaruju određena prava.

2. Zakon treba da zaokruži pravnu regulativu koja se odnosi na elektronički arhivsku građu koja nastaje kod pravnih i fizičkih osoba, bilo koje vlasničke strukture i to na način koji će garantirati njeno preživljavanje kroz vrijeme, s naglaskom na principe, postupke i standarde (nacionalne i međunarodne) kojih se treba pridržavati u postupanju sa takvom građom.

3. Stvaranje zakonskih pretpostavki za kvalitetan rad arhiva kako bi mogli sakupljati svu arhivsku građu sa područja svoje nadležnosti, registratorski je sređivati, arhivistički obraditi, digitalizirati, oštećenu građu liječiti i mikrofilmirati, odnosno kako bi mogli obavljati svoju temeljnu djelatnost, na kvalitetan način.

4. Stvaranje zakonskih pretpostavki za osiguranje kvalitetnog financiranja arhiva kroz precizno utvrđivanje obaveza osnivača arhiva.

5. Unapređenje stručnog usavršavanja kadrova u arhivskoj struci.

III. OSNOVNI PRAVNI INSTITUTI I POJEDINAČNA RJEŠENJA

Ovim Zakonom uređuje se sustav zaštite arhivske građe kao kulturnog dobra, sređivanje i obrada, uvjeti i način korištenja; organizacija, nadležnost i djelatnost arhiva i arhivske službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

Poglavlje I. - Opće odredbe (članak 1-8) definirani su: predmet zakona; značenje pojmova; arhivska građa; arhivska djelatnost; nedjeljivost arhivskog fonda; neotuđivost javne arhivske i registratorske građe; pravo prvokupa i zaštita arhivske građe.

Poglavlje II. - Javna arhivska i registratorska građa (članak 9-26) uređena su pitanja javne arhivske i registratorske građe i njena zaštita; obveze stvaratelja i imatelja javne arhivske i registratorske građe; posebne obveze stvaratelja i imatelja; obveze stvaratelja i imatelja privatne arhivske građe; stručna osposobljenost uposlenika; odabir arhivske građe; nadležnost i obveze arhiva, dostupnost i korištenje javne arhivske građe u arhivima; razmjena arhivske građe.

Potrebno je istaći da su odredbama članka 10. stavak (2) točka e) predviđene i obveze stvaratelja i imatelja javne arhivske i registratorske građe u elektroničkom obliku i po prvi put uređene ovim Zakonom naročito zbog značaja očuvanja arhivske građe u elektroničkom obliku.

Članak 11. precizno regulira pitanje stručnog osoblja kod stvaratelja i imatelja arhivske i

registratorske građe kao i uvjete za obavljanje tih poslova.

Odredbama članka 12. regulirana je obveza predaje javne arhivske i registratorske građe stvaratelja i imatelja koji je prestao sa radom.

Odredbe članka 14. uređuju pravila koja primjenjuju stvaratelji i imatelji javne arhivske i registratorske građe prilikom uništavanja registratorske građe kojoj je istekao rok čuvanja. Registratorska građa kojoj je istekao rok čuvanja uništava se uz pismeno odobrenje nadležnog javnog arhiva. Važno je naglasiti da se izvorna arhivska građa ne smije uništiti ni u slučaju kada je mikrofilmirana ili reproducirana na neki drugi način.

Odredbama članka 16.-20. regulirana je predaja javne arhivske građe.

Osnovno pravilo je da se sređena i popisana javna arhivska građa predaje na čuvanje nadležnom javnom arhivu u rokovima do 30 godina od dana njenog nastanka.

Ovdje je važno naglasiti da stvaratelj, odnosno imatelj koji predaje javnu arhivsku građu, daje nadležnom arhivu preporuku o uvjetima njenog korištenja i o rokovima dostupnosti, o čemu se sačinjava zapisnik.

Dostupnost arhivske građe i uvjeti korištenja obrađeni su odredbama članka 21.-26.

Osnovni princip, kada je u pitanju dostupnost i korištenje arhivske građe u arhivima, je sadržan u odredbi predloženog članka 21. koja glasi:

“Pravo na korištenje javne arhivske građe koja se čuva u Arhivu imaju svi korisnici pod jednakim uvjetima”.

Predloženim odredbama članka 22. su predviđeni rokovi dostupnosti arhivske građe koji iznose 30 godina od dana njenog nastanka, odnosno 50 godina od dana nastanka javne arhivske građe koja sadrže podatke koji se odnose na obranu zemlje i nacionalnu sigurnost, kao i na gospodarske i druge interese čijim bi objavljivanjem mogla da nastupi šteta po državne interese ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

Predloženi članak 22. sadrži odredbe o dostupnosti „posebnih vrsta“ arhivske građe (arhivska građa koja sadrži osobne podatke i arhivska građa koja je nastala u radu službi sigurnosti).

Izuzeci od posebnih odredaba o korištenju arhivske građe, odnosno uvjeti pod kojima arhiv može da odobri korištenje građe prije roka dospelosti predviđeni su člankom 23. prijedloga Zakona. Zakon precizno regulira pravila i iznimke od pravila kada je u pitanju davanje na korištenje arhivske građe, pa je kao osnovno pravilo utvrđeno da se na korištenje daju mikrofilmirane ili digitalne preslike javne arhivske građe a iznimno, na korištenje će se dati originalna javna arhivska građa, iako postoje preslike te građe, ako to zahtijeva znanstvena metoda rada (članak 24).

Članak 25. regulira pitanja razmjene arhivske građe koja se može vršiti između arhiva uz odobrenje Vlade.

Korištenje javne arhivske građe i informativnih sredstava u arhivima je besplatno, s tim da korisnik ima pravo da traži izradu preslika ili prijepisa javne arhivske građe uz određenu naknadu. Arhiv izdaje odobrenje za korištenje arhivske građe koju čuva, odnosno koja mu je povjerena na čuvanje a zakon predviđa i mogućnost žalbe protiv rješenja arhiva kojim je odbijen

zahtjev za korištenje arhivske građe, odnosno žalbe kada arhiv ne izda odobrenje i posebnu dozvolu, niti dostavi rješenje o odbijanju zahtjeva (članak 26).

Poglavlje III. - Privatna arhivska građa članak 27.-33. regulirano je pitanje privatne arhivske građe.

Ovim odredbama ističe se da je privatno vlasništvo zaštićeno, ali da se odredbe ovog Zakona koje se odnose na javnu arhivsku građu primjenjuju i na privatnu arhivsku građu, osim ako odredbama drugog zakona nije drugačije određeno. Država neće ometati vlasnike u njihovom korištenju, ali zbog vrijednosti te građe za čitavo društvo, neophodno je da arhivi imaju u određenom dijelu kontrolu nad njenim korištenjem i održavanjem, u svrhu korištenja u budućnosti.

Potrebno je istaknuti da Zakon predviđa obvezu za imatelja, odnosno vlasnika privatne arhivske građe, koji namjerava da svoju građu privremeno ili trajno iznese iz zemlje, da za to dobije odobrenje Arhiva (članak 33.).

Poglavlje IV. - Organizacija arhivske djelatnosti članak 34.-42. sadržane su odredbe o osnivanju arhiva; vrstama arhiva; matičnosti arhiva i stručnim arhivističkim zvanjima.

Predloženim člankom 37. precizno su uređena pitanja nadležnosti Arhiva.

Odredbama članka 39. utvrđeno je da Arhiv obavlja matične poslove na području Županije Zapadnohercegovačke koji su taksativno nabrojani.

Članak 41. regulira financiranje rada arhiva i odnosi se na dužnosti osnivača u pogledu osiguravanja financijskih sredstava u svom Proračunu.

Stručna arhivistička zvanja uređuju predložene odredbe članka 42. Promjene koje su urađene u odnosu na raniji Zakon svakako su uslijedile nakon činjenice da postojeći Zakon nije usklađen sa Zakonom o visokom obrazovanju, pa su bachelor-visoko obrazovanje, imali zvanje viši arhivski tehničar što je po važećem Zakonu bilo stručno zvanje za uposlenike sa završenom višom školom po ranijem sustavu obrazovanja. Zbog potrebe da se u skladu sa školskim obrazovanjem, dodijeli stručno zvanje, a da se pri tom napravi razlika između četverogodišnjeg studija ranijeg visokog obrazovanja i trogodišnjeg po novom sustavu studiranja, smatramo neophodnim da se uvede novo zvanje - mlađi arhivist za uposlenike sa završenim prvim ciklusom Bolonjskog studija (trogodišnji studij, zvanje bachelor). Uvjeti i način stjecanja stručnih zvanja u arhivskoj djelatnosti koji su uređeni Uredbom, bit će precizirani nakon donošenja ovog Zakona.

Poglavlje V. - Nadzor i kaznene odredbe, u članku 43. utvrđeno je da nadzor nad provedbom ovog Zakona i upravni nadzor nad Arhivom obavlja Ministarstvo, dok Županijski arhiv vrši stručni nadzor nad radom arhiva jedinica lokalne samouprave, privatnih i specijaliziranih arhiva.

Kaznenim odredbama (članak 44.-46.) predviđeni su prekršaji i kazne za počinitelje. Cilj ovih odredbi je uvođenje odgovornosti odgovornih i pravnih osoba za kvalitetno obavljanje arhivskih poslova.

Poglavlje VI. - Prijelaznim i završnim odredbama (članak 47.-54.) utvrđuje se da će podzakonski propisi za provođenje ovog Zakona biti donijeti u roku od godinu dana od dana

stupanja na snagu ovog Zakona; te da su arhivi osnovani do dana stupanja na snagu ovog Zakona dužni svoje akte uskladiti sa odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana.

Članak 48. regulira primjenu postojećih podzakonskih propisa do dana stupanja na snagu novih podzakonskih propisa, ukoliko isti nisu u suprotnosti s odredbama ovog Zakona.

Člankom 49. regulirano je da privatna i druga poduzeća i ustanove, nastale privatizacijom, koja su do privatizacije bila društveno, odnosno državno vlasništvo, mogu arhivsku građu koja je preuzeta privatizacijom, a potrebno im je u obavljanju njihove osnovne djelatnosti, zadržati najduže deset godina nakon isteka kalendarske godine u kojoj je izvršena privatizacija.

Pravne osobe su dužne navedenu građu osigurati od uništenja i oštećenja, te su je po isteku predviđenog roka dužna u sređenom stanju i popisano predati nadležnom državnom arhivu.

Članak 50. stvaratelji i imatelji arhivske i registratorske građe dužni su posebnu arhivsku i registratorsku građu predati nadležnom arhivu, u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Člankom 53. regulirano je da se započeti postupci prije stupanja na snagu ovog Zakona okončaju sukladno odredbama Zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Članak 54. stupanjem na snagu ovog Zakona na području Županije prestaje važiti Zakon o arhivskoj građi („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke, broj: 18/99 i 9/06).

IV. FINACIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog Zakona nisu potrebna dodatna sredstva u Proračunu Županije Zapadnohercegovačke.

V - MIŠLJENJA MJERODAVNIH TIJELA

Sukladno odredbama Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke, Ministarstvo je izrađeni Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke, dana 29.10.2025. godine uputilo Uredu za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke i Ministarstvu financija Županije Zapadnohercegovačke kako bi dali mišljenja iz svoje nadležnosti na isti.

Dana 10.11.2025. godine zaprimljeno je Mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke broj 11-298-1/25 od 10.11.2025. godine na predmetni Nacrt Zakona. Navedeno mišljenje sastavni je dio ovog obrazloženja. Ministarstvo je nakon razmatranja usvojilo primjedbe navedene u mišljenju Ureda za zakonodavstvo Županije Zapadnohercegovačke i izvršilo predložene ispravke.

Dana 20.11.2025. godine zaprimljen je akt Ministarstva financija Županije Zapadnohercegovačke broj 04-02-14-886/25 od 06.11.2025. godine u kojem je, između ostalog, navedeno kako je Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke mišljenja da se Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke može uputiti u daljnju proceduru, te nije istaklo primjedbe na navedeni Nacrt. Navedeni akt je sastavni dio ovog obrazloženja.

Skupština Županije Zapadnohercegovačke na 24. sjednici održanoj 22. prosinca 2025. godine utvrdila je Nacrt Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke.

Prilikom rasprave o Nacrtu Zakona utvrđeno je kako se neće provoditi javna rasprava o zakonu prema članku 120. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", broj: 10/03).

Prije sačinjavanja teksta Prijedloga Zakona, obrađivač propisa – Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Županije Zapadnohercegovačke, provelo je dodatno savjetovanje objavom Nacrta Zakona na web stranici ovog Ministarstva uz poziv svim zainteresiranim, prije svega rukovoditeljima županijskih, gradskih i općinskih institucija, kao i gospodarskim društvima u Županiji Zapadnohercegovačkoj, na dostavljanje komentara, primjedbi ili prijedloga na utvrđeni tekst Nacrta Zakona.

U ostavljenom roku nije bilo primjedbi, prijedloga ni komentara na utvrđeni tekst Nacrta Zakona.

Nakon navedenih aktivnosti Ministarstvo je pripremlilo Prijedlog Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke te isti sukladno odredbama Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke, dana 20.02.2026. godine, uputilo Uredu za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke i Ministarstvu financija Županije Zapadnohercegovačke kako bi dali mišljenja iz svoje nadležnosti na isti.

Dana 25.02.2026. godine zaprimljeno je Mišljenje Ureda za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke broj 11-88-1/26 na predmetni Prijedlog Zakona. Ministarstvo je nakon razmatranja prihvatilo primjedbe navedene u mišljenju Ureda za zakonodavstvo Županije Zapadnohercegovačke i izvršilo predložene ispravke, a u dijelu mišljenja koje se odnosi na članak 2. a u svezi sa člankom 34. stavak (2) Prijedloga Zakona izvršene su dopune na način da je članak 34. stavak (2) Prijedloga Zakona dopunjen riječima „kao samostalna upravna organizacija, koju osniva Županija“ s obzirom da je Županijski Arhiv samostalna upravna organizacija osnovana Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave. Navedeno mišljenje sastavni je dio ovog obrazloženja.

Dana 30.03.2026. godine zaprimljen je akt Ministarstva financija Županije Zapadnohercegovačke broj 04-02-14-224/26 u kojem je, između ostalog, navedeno kako je Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke mišljenja da se Prijedlog Zakona o arhivskoj djelatnosti Županije Zapadnohercegovačke može uputiti u daljnju proceduru. Navedeni akt je sastavni dio ovog obrazloženja.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
URED ZA ZAKONODAVSTVO VLADE

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE
I DIGITALNE TRANSFORMACIJE
ŠIROKI BRIJEG

Priljena:	25.02.2026. ggc.		
Ustrojbena jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni br.	Broj priloga
03-02-02-883		19	125

Broj: 11-88-1/26

Široki Brijeg, 25. veljače 2026. godine

ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE
I DIGITALNE TRANSFORMACIJE

Ulica Stjepana Radića 37 b
88 220 Široki Brijeg

**PREDMET: Mišljenje na prijedlog Zakona o arhivskoj djelatnosti, dostavlja se
VEZA: Vaš akt broj: 03-02-02-883-8/25 od 20. veljače 2026. godine**

Na temelju članka 46. stavka (1) točka a) i članka 47. Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 34/23) i članka 2. Uredbe o Uredu za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 2/11), nakon razmatranja prijedloga Zakona o arhivskoj djelatnosti (u daljnjem tekstu: prijedlog Zakona), obrađivača Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Županije Zapadnohercegovačke, Ured za zakonodavstvo Vlade Županije Zapadnohercegovačke daje sljedeće

MIŠLJENJE

Prijedlog Zakona je dostavljen od resornog ministarstva kao ovlaštenog obrađivača i postoji ustavni temelj za donošenje predmetnog Zakona koji je sadržan u odredbi članka 15. točka e) i g) Ustava Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11), kojom je utvrđeno da Županija Zapadnohercegovačka ima sve ovlasti koje nisu Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine izričito povjerene federalnoj vlasti, a poglavito za utvrđivanje i provedbu kulturne politike i utvrđivanje politike u svezi s reguliranjem i osiguranjem javnih službi.

Ustavni temelj sadržan je i u odredbi članka 26. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11), kojom je utvrđeno da Skupština Županije Zapadnohercegovačke donosi zakone i ostale propise potrebite za provedbu ovlasti Županije Zapadnohercegovačke.

Člankom 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 10/03) utvrđena je, između ostalog, nadležnost Skupštine Županije Zapadnohercegovačke da donosi akte u formi zakona.

Sugeriramo obrađivaču propisa kod propisivanja samih poglavlja, iza broja poglavlja brisati crticu „-“, kao nepotrebnu, cijeneći odredbu članka 27. stavka (2) i (3) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u tijelima uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 12/11).

U pogledu članka 2. točka b) prijedloga Zakona iz kojeg proizlazi da se arhiv osniva i obavlja arhivsku djelatnost kao javna ili privatna pravna osoba skrećemo pozornost obrađivaču propisa na odredbe Zakona o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 17/09, 17/11, 9/22 i 28/25) po kojem zakonu je Županijski arhiv osnovan i ima status samostalne uprave. S tim u vezi ukazujemo obrađivaču propisa kako je člankom 34. stavkom (2) prijedloga Zakona propisano kako arhivsku djelatnost na području Županije Zapadnohercegovačke obavlja Županijski arhiv.

Također predlažemo da se sadržaj članka 2. točka h) prijedloga Zakona, a kojim se definira pojam javne arhivske i registratorske građe sadržajno uskladi sa odredbom članka 9. stavka (1) prijedloga Zakona, obzirom da se na predviđenom mjestu kao javna arhivska i registratorska građa podrazumjeva i građa nastala djelovanjem i radom tijela jedinica lokalne samouprave.

U članku 3. stavku (3) i članku 26. stavku (6) prijedloga Zakona, riječi „ministar pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke“ i „Ministarstvu pravosuđa i uprave Županije Zapadnohercegovačke“ zamijeniti riječima „ministar pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Županije Zapadnohercegovačke“ i „Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Županije Zapadnohercegovačke“, sukladno odredbi članka 3. točka b) Zakona o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 17/09, 17/11, 9/22 i 28/25), kojom je propisan naziv županijskog ministarstva.

U članku 13. stavku (3) prijedloga Zakona, iza riječi „Županiji“ dodati riječ „Zapadnohercegovačkoj“, obzirom da je riječ o samom nazivu podzakonskog propisa stoga ne bi trebalo koristiti kraticu predviđenu odredbom članka 1. prijedloga Zakona, ali i kako bi se naziv istog propisa sadržajno uskladio sa terminologijom korištenom u odredbi članka 47. stavka (2) točka e) prijedloga Zakona.

U članku 18. stavku (1) prijedloga Zakona, riječi „a u skladu s člankom“ zamijeniti riječima „u skladu sa propisima iz članka“ radi preciziranja namjere obrađivača propisa.

Obzirom da se članak 37. prijedloga Zakona sastoji samo od jednog stavka predlažemo brisanje brojčane oznake za stavak „(1)“ sukladno članku 31. stavak (2) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u tijelima uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 12/11).

Podredno, skrećemo pozornost obrađivaču propisa na odredbu članka 46. stavka (1) točka a) prijedloga Zakona kojim se propisuje novčana kazna za prekršaj, između ostaloga, i za Županijski arhiv iako odredba članka 24. stavka (6) prijedloga Zakona na isto ne upućuje odnosno ne sadrži radnju činjenja ili nečinjenja koja je temelj za propisivanje definicije prekršaja iz članka 2. stavka (4) Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 63/14 i 19/25) budući da Županijski arhiv daje suglasnost za privremeno iznošenje u inozemstvo javne arhivske građe od značaja za Županiju Zapadnohercegovačku,

stoga ne može biti i prekršajno odgovoran za eventualno nepostupanje arhiva sukladno propisanoj zakonskoj obvezi osiguranja odnosno ishođenja predmetne suglasnosti.

U vezi sa člankom 46. stavkom (1) točkom c) prijedloga Zakona gdje također propisujete novčanu kaznu, između ostalog, i za Županijski arhiv ako počne rad odnosno obavlja arhivsku djelatnost, a da Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Županije Zapadnohercegovačke nije utvrdilo ispunjenost preduvjeta za početak rada, odnosno vršenja arhivske djelatnosti upućujemo na odredbu članka 35. stavka (1) prijedloga Zakona iz kojeg proizlazi kako nadležno ministarstvo utvrđuje ispunjenost posebnih propisanih uvjeta za početak rada i obavljanja arhivske djelatnosti isključivo eventualno osnovanih arhiva jedinica lokalne samouprave s područja Županije Zapadnohercegovačke, specijaliziranih i privatnih arhiva, ali ne i Županijskog arhiva. S tim u vezi predlažemo u članku 46. stavku (2) prijedloga Zakona preispitati i propisivanje prekršajne novčane kazne za odgovornu osobu u Županijskom arhivu za prekršaj iz stavka (1) točka a) i c) istog članka. U tom pogledu potrebno je članak 46. prijedloga Zakona sadržajno, radi preglednosti i jasnoće, razdvojiti u više stavaka, imajući pri tom u vidu i članak 10. Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 63/14 i 19/25).

U članku 41. i članku 47. stavku (2) točka f) prijedloga Zakona, riječ „Arhiva“ pisati malim početnim slovom.

Iza sadržaja članka 44. stavka (1) točke b), c), d), e), f), g) i h), članka 45. stavka (1) točka a) i članka 47. stavka (2) točka f) prijedloga Zakona dodati interpunkcijsku oznaku zatvorene zagrada „)“.

U članku 45. stavku (1) točki c) prijedloga Zakona, riječi „(članak 32. stavak (6))“ zamijeniti riječima „(članak 32. stavak (7))“, radi ispravnog pozivanja na odredbu istog propisa.

U članku 48. točki g) prijedloga Zakona, iza riječi „čuvanju registratorskog materijala“ dodati riječi „i arhivske građe“ radi ispravnog pozivanja na naziv Naputka o arhivskoj knjizi, čuvanju registratorskog materijala i arhivske građe, odabiranju arhivske građe i primopredaji arhivske građe između tijela uprave, službi za upravu i nadležnog arhiva, a koji je objavljen u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“ broj: 15/00, a što je u skladu sa odredbom članka 39. stavka (2) točka a) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u tijelima uprave u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 12/11).

Sugeriramo također zamijeniti redosljed navođenja odredbi članka 52. i 53. prijedloga Zakona, na način da se najprije propiše način okončanja započetih postupaka prije stupanja na snagu ovog Zakona, a da se odredba prijedloga Zakona kojom se regulira prestanak važenja ranijeg Zakona definira prije samog stupanja na snagu propisa.

U zaglavlju prijedloga Zakona, riječi „MINISTARSTVO PRAVOSUDA, UPRAVE I DIGITALNE TRANSFORMACIJE“ zamijeniti riječju „SKUPŠTINA“ i istu ispisati boldiranim slovima, a što je sukladno članku 60. stavku (1) Pravilnika o sadržaju i načinu obavljanja uredskog poslovanja u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/21) s obzirom da je donositelj propisa Skupština Županije Zapadnohercegovačke.

Sugeriramo obradivaču propisa kako je u posebnom poglavlju obrazloženja prijedloga Zakona dužan navesti sve izmjene i dopune koje su izvršene u odnosu na utvrđeni tekst nacrtu predmetnog Zakona, sukladno odredbi članka 124. stavka (2) Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 10/03). U slučaju da nije bilo izmjena i dopuna u odnosu na utvrđeni nacrt Zakona sugeriramo to posebno naznačiti.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Pismohrani.

RAVNATELJ
Mario Damjanović

Damjanovic

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
MINISTARSTVO FINACIJA

Broj: 04-02-14-224/26

Ljubuški, 24. veljače 2026. godine

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE I
DIGITALNE TRANSFORMACIJE
ŠIROKI BRIJEG

PREDMET: Veza Vaš akt broj: 03-02-02-883-9/25 od 20. veljače 2026. godine;

Poštovani,

U svezi s Vašim aktom broj: 03-02-02-883-9/25 od 20. veljače 2026. godine u kojem od Ministarstva financija tražite mišljenje na Prijedlog Zakona o arhivskoj djelatnosti, Ministarstvo financija se očituje na slijedeći način:

Prema odredbi članka 46. stavak 1. točka c) Poslovnika o radu Vlade Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj: 34/23), Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke daje mišljenje na nacrtu i prijedlogu zakona, odnosno drugih općih akata prije njihovog dostavljanja Vladi u pogledu financijskih sredstava potrebitih za njihovu provedbu.

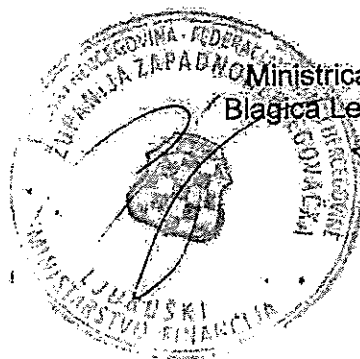
Nakon uvida u tekst Prijedloga Zakona o arhivskoj djelatnosti i uvida u Obrazloženje dostavljeno uz Prijedlog, razvidno je da u obrazloženju dostavljenog Prijedloga Predlagatelj navodi da za njegovu provedbu nisu potrebna financijska sredstva, pa je ovo Ministarstvo mišljenja da se Prijedlog Zakona o arhivskoj djelatnosti može uputiti u daljnju proceduru.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

1. Naslovu
2. Pismohrani

Obrađivač akta: Grgo Petrović

Ministrica
Blagica Leko

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

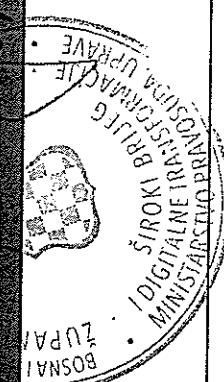
Obrazac IFP NE

A 1. Odrađivač propisa Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije ŽZH			
Razdjel	KOD	NAZIV	
B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa			
Vrsta propisa/akta	Zakon	DA	Odluka
	Uredba	NE	Drugi akti
Naziv propisa/akta	Zakona o arhivskoj djelatnosti		
C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa			

Za provedbu navedenog Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Proračunu.

D 4. Pечат i potpis odgovornog lica
odrađivača, odnosno predlagača propisa

Ministar Vjekoslav Bešlić Mag. iur.

Mjesto i datum

Široki Brijeg, 17.04.2026. god
Broj: 03-02-02-883-13/25